

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitu@avp.ro

Doamnei Cristina Păvăluță
Director General al D.G.A.S.P.C. Neamț

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 23085 / 22 DEC 2020

RECOMANDARE

Nr. ²¹².....din. 22. DEC. 2020. 2020

referitoare la respectarea dispozițiilor art. 49, art. 47 și art. 52 din Constituția României, privind dreptul la protecția copiilor și a tinerilor, dreptul la nivel de trai decent și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

În articolul "Cutremurător! O familie trăiește de 12 ani în pădure, la Bâțca Doamnei", publicat de "Ziar Piatra Neamț" la data de 3 octombrie 2020, a fost prezentată situația unei familii care locuiește de 12 ani, în condiții greu de imaginat, într-o locuință construită în pădure, în zona Bâțca Doamnei, fără curent electric, fără apă curentă, care își gătește hrana pe pirostrie și ai cărei membri, părinți și copii dorm pe niște paturi improvizate, se hrănesc din ce le oferă pădurea, iar copiii nu au fost niciodată înscriși la școală.

Aspectele relatate în articolul de presă au fost examinate în contextul unei posibile încălcări a art. 49, art. 47 și art. 52 din Constituția României, privind dreptul la protecția copiilor și a tinerilor, dreptul la nivel de trai decent și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

Pentru verificarea veridicității aspectelor prezentate în articolul de presă, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Bacău s-a sesizat din oficiu și a întreprins demersuri la Direcția de Asistență Socială Piatra Neamț și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț fiind solicitate următoarele:

- dacă familia în cauză se află în evidențele Direcției de Asistență Socială Piatra Neamț din punctul de vedere al competenței teritoriale;
- dacă situația familiei respective intră în competența teritorială a D.A.S. Piatra Neamț, care au fost măsurile adoptate pentru asigurarea respectării drepturilor copiilor;
- comunicarea ultimei anchete sociale realizate la domiciliul familiei și a planului de servicii întocmit în urma efectuării acesteia;
- dacă se impune instituirea unei măsuri de protecție specială, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- alte informații relevante cauzei.

-dacă D.G.A.S.P.C. Neamț s-a sesizat din oficiu cu privire la situația minorilor și dacă în urma evaluării de caz se impune luarea unor măsuri de protecție specială în condițiile legii.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, **Direcția de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț** a comunicat că a luat la cunoștință despre cazul familiei în cauză **doar în urma** sesizării Biroului Teritorial Bacău al instituției Avocatul Poporului, iar la data de 9 octombrie 2020, specialiștii instituției s-au deplasat în zona indicată încercând identificarea membrilor acestei familii, solicitându-se sprijinul unor persoane din zonă.

au avut un comportament reticent, un limbaj agresiv și au refuzat să furnizeze informații cu privire la situația familiei lor, respectiv, numărul de copii minori aflați în întreținere, vârsta acestora, starea de sănătate și date privind veniturile obținute.

Cei doi au refuzat orice intenție de sprijin după ce au fost informați cu privire la serviciile și beneficiile acordate de către autoritatea locală, respectiv, acordarea unei locuințe, prestații sociale, servicii de consiliere și altele.

La data de 27 octombrie 2020, specialiștii din cadrul D.A.S. Piatra Neamț însoțiți de reprezentanți ai D.G.A.S.P.C. Neamț, au revenit la "locuința" familiei o locuință improvizată în pădure, pe raza Ocolului Silvic Bâta Doamnei, compusă dintr-o cameră, dotată cu mobilier improvizat de asemenea, necorespunzător întreținută, în condiții improprii din punct de vedere locativ și igienic, fără condiții de preparare și păstrare a hranei, fără a fi racordată la utilități, apa folosită provenind de la un izvor din pădure. Veniturile familiei sunt compuse din alocațiile de stat ale celor doi copii.

Cu ocazia vizitei echipei multidisciplinare, , tatăl minorilor a fost mai cooperant și a acceptat să furnizeze informații despre componența familiei.

Conform celor comunicate de autoritatea sesizată, numiții Geta, au împreună 13 copii, patru fiind minori cu vârste de , și ani, neșcolarizați, neînscși la medic de familie, în prezent locuind împreună cu familia doar minorii , iar minora în vârstă de ani **beneficiază de măsură de protecție, plasament la asistent maternal profesionist din anul 2008.**

La întrebarea referitoare la situația școlară a copiilor săi, numitul Dediu Mihai a declarat că nu-i înscrie la școală deoarece "drumul este foarte lung și cartea nu te ajută prea mult în viață și nu merită să lege calul la căruță pentru asta"!

În urma verificărilor efectuate în teren s-au întocmit anchetele sociale și planurile de servicii pentru minori, respectiv, monitorizarea minorilor în vederea prevenirii separării acestora de familia lor, apreciindu-se că **nu este oportună întocmirea documentației/propunerii de instituire a unei măsuri de protecție specială.** Familia va rămâne în atenția D.A.S. Piatra Neamț în vederea sprijinirii familiei pentru depășirea situației de risc, prin asigurarea de servicii și prestații.

Ulterior vizitei reprezentanților D.A.S. Piatra Neamț, minorii și și și-au exprimat verbal dorința de a frecventa Centrul de Sprijin și Asistență de Specialitate pentru copii din cadrul D.A.S. Piatra Neamț, pentru activități de integrare în societate și pentru a fi pregătiți pentru înscrierea la școală în anul școlar 2020-2021, șansa a doua.

Prin adresa nr. 41187 din 25 noiembrie 2020, **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț** a comunicat că instituția a luat drept sesizare oficială demersul Biroului Teritorial Bacău al instituției Avocatul Poporului și a înaintat de îndată Direcției de Asistență Socială a Municipiului Piatra Neamț, solicitarea evaluării inițiale a cazului, în conformitate cu Titlul II.2.4 din Metodologia-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, aprobată prin H.G. Nr. 49/2011.

Întrucât la data de 27 octombrie 2020, la evaluarea efectuată de specialiștii D.A.S. Piatra Neamț nu se identificase nicio situație de risc major de abuz sau de neglijare care

să impună propunerea unor măsuri de protecție specială pentru cei patru copii ai familiei, s-a realizat evaluarea complexă în echipă multidisciplinară și interinstituțională.

Evaluarea complexă a cazului a pus în evidență existența unor indicatori de abuz sau de neglijare a copiilor, cum ar fi, neglijare educațională, copiii nu sunt înscriși la un medic de familie, **însă nu de natură de a propune în acest moment o măsură de protecție specială pentru aceștia.**

În ciuda lipsurilor evidente, relațiile dintre membrii familiei nu sunt abuzive, chiar dacă structurate pe model patriarhal, între membrii familiei, între copii și tatăl acestora s-au putut observa structuri de atașament securizant, de încredere și respect reciproc.

Prin eforturile unor voluntari și entități publice și private din județul Neamț, coordonate de Asociația "Născută Înger", locuința din pădure a fost renovată, dotată cu sobă nouă, obiecte de mobilier, gresie și faianță etc.

Din examinarea răspunsurilor și documentelor anexate, comunicate de cele două autorități sesizate, rezultă că familia nu a existat în evidențele celor două instituții, minorii fiind privați cel puțin de drepturile lor la educație și sănătate.

Atât D.A.S. Piatra Neamț cât și D.G.A.S.P.C Neamț au luat cunoștință despre situația acestei familii odată cu primirea demersurilor formulate de Biroul Teritorial Bacău, cu toate că, așa cum rezultă din anchetele sociale, doi dintre minori primesc alocații de stat, iar unul din cei patru minori **beneficiază de măsură de protecție, plasament la asistent maternal profesionist din anul 2008**, iar potrivit dispozițiilor art. 66 din Legea nr. 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, "drepturile și obligațiile părintești se mențin pe toată durata plasamentului dispus de către comisia pentru protecția copilului".

De altfel, D.G.A.S.P.C. Neamț nu a răspuns solicitării Biroului Teritorial Bacău de a comunica informații privind modul în care au fost menținute relațiile copilului aflat în asistență maternală cu familia sa, care a fost ultima vizită și locul în care aceasta s-a desfășurat.

Cu toate că evaluarea de caz a pus în evidență existența unor indicatori de neglijare a copiilor, cele două instituții nu au apreciat că se impune o măsură de protecție specială pentru aceștia.

Cele două instituții cu atribuții în domeniul protecției copilului au considerat suficient ajutorul venit din partea unei asociații, care a sprijinit familia material, încurajând-o astfel să locuiască în continuare în pădure, izolând copiii de comunitate și făcând practic imposibil accesul acestora la serviciile asistenței sociale.

Prin lipsa de implicare și de reacție, autoritățile cu atribuții în promovarea și respectarea drepturilor copilului, au permis și încurajat încălcarea gravă a dreptului la educație al copiilor familiei Dediu, situație pe care Avocatul Poporului o consideră ca fiind inadmisibilă, având în vedere următoarele prevederi legale:

- potrivit dispozițiilor art. 32 alin.(1) din Constituția României, privind dreptul la învățătură, "dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare";

-potrivit dispozițiilor art. 51 alin.(1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, "copilul are dreptul de a primi o educație care să-i permită dezvoltarea în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale", iar potrivit alin.(2), părinții copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educației care urmează să fie dată copiilor lor și **au obligația să înscrie copilul la școală și să asigure frecventarea cu regularitate de către acesta, a cursurilor școlare**";

-potrivit dispozițiilor art. 380 alin.(1) din Codul Penal, "părintele sau persoana căreia i-a fost încredințat, potrivit legii, un minor și care, în mod nejustificat, îl retrage sau îl împiedică prin orice mijloace să urmeze cursurile învățământului general obligatoriu se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

În contextul celor expuse, apreciem că în cauză, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț nu și-a îndeplinit rolul de apărător al respectării drepturilor copiilor familiei în cauză, în general și în mod special a dreptului acestora la educație.

În consecință, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 lit.(f), art. 24 și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea

RECOMANDARE

1. Directorul General al D.G.A.S.P.C. Neamț, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va solicita Comisiei pentru Protecția Copilului Neamț sau Tribunalului Neamț, după caz, instituirea unei măsuri de protecție specială, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004;

2. Directorul General al D.G.A.S.P.C. Neamț va dispune sesizarea parchetului competent, cu privire la săvârșirea de către părinții copiilor în cauză a infracțiunii prevăzute și pedepsite de articolul 380 alin. (1) din Codul Penal;

3. Directorul General al D.G.A.S.P.C. Neamț va informa Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Bacău cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

AVOCATUL POPORULUI

Renate WEBER

București..... decembrie 2020